

Utviklingssenter for
sykehjem og hjemmetjenester
Nordland

Årsrapport 2018

Utvikling gjennom kunnskap

Vestvågøy kommune
Stolt Lofoting

Vefsn
kommune
– Et steg foran

Innhold

Forord	3
Organisering	4
Ansatte	5
Prosjektansatte.....	5
Ansatte tilknyttet utviklingssenteret.....	5
Målsetting	6
Visjon	6
Mål.....	6
Hovedaktiviteter 2018.....	9
Nettverk for ledere i omsorgstjenesten	9
Læringsnettverk.....	11
Digital opplæringspakke i lindrende behandling.....	14
Pasientsikkerhetsuka i Vefsn	15
ABC-opplæring	17
USHT er representert i følgende fora	18
Tilbyr råd og veiledning i metoder og verktøy	18
Medvirker til og legger til rette for forskning.....	18
Oversikt aktiviteter i Nordland – 2018	19

Forord

Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester er en nasjonal satsning og ett av virkemidlene for å realisere målene i Meld. St. 29 *Morgendagens omsorg 2020* og Meld. St. 26 *Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet*. Utviklingssenteret skal være en ressurs for kommunene i fylket når det gjelder kompetanseheving, fagutvikling og forbedringsarbeid. Fra og med januar 2017 er prosjektet, som har pågått i 20 år med fylkesvise Utviklingssenter for hjemmetjenester (UHT) og Utviklingssenter for sykehjem (USH), erstattet med ett samlet utviklingssenter i hvert fylke; Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester (USHT). Vestvågøy kommune er tildelt rolle som vertskommune for USHT i Nordland fylke, med Vefsn kommune som satellitt. Denne løsningen gir oss økt nærhet til kommunene i Helgelandsregionen. Vertskommunen er ansvarlig for utviklingssenterets måloppnåelse, og handlingsplanen skal være forankret i vertskommunen.

Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Nordland er i en etableringsfase, og 2018 er et spennende år. Vi ønsker at utviklingssenteret skal være en utviklingsaktør kommunene i Nordland regner med, og dette innebærer at vi gjør oss kjent med de ulike kommunenes lokale behov. Vi har som mål at utviklingssenteret i Nordland skal oppfattes som en enhet og vi har lagt grunnlag for dette gjennom flere tiltak.

Det ble i 2018 ansatt to avdelingsledere henholdsvis i Vestvågøy og Vefsn kommune. I verts- og satellittkommunens samarbeidsavtale er hensikten at de to avdelingslederne skal ivareta hver sine områder; henholdsvis nord og sør for Saltfjellet. Vi har sett det som viktig å etablere en felles forståelse og plattform for utviklingssenterets virksomhet. Dette innebærer at vår læring og erfaring skapes i et sosialt fellesskap. Med dette er de fleste aktiviteter vi har planlagt og gjennomført i 2018, gjort i fellesskap både i nord og sør.

For å sikre god kvalitet, prøver vi i stor grad ut aktiviteter i utviklingssenterets to vertskommuner før tilbud går ut til fylkets øvrige kommuner. Utprøving av *Digital opplæringspakke i lindrende behandling og omsorg ved livets slutt for helsefagarbeidere og ansatte uten formell kompetanse* ble utprøvd i Vestvågøy og fire Ofot-kommuner, og det er satt i gang ABC-opplæring knyttet til tjenester for personer med utviklingshemming i elleve kommuner i samarbeid med Aldring og helse. Vi har i 2018 satt i gang og gjennomfører læringsnettverk i tiltakspakken Riktig legemiddelbruk i knutepunktene Narvik, Bodø og Mosjøen for 21 deltakerkommuner i samarbeid med Fylkesmannen i Nordland og Pasientsikkerhetsprogrammet. Dette arbeidet støtter kommunehelsetjenestenes systematiske arbeid med kvalitetsforbedring, forbedringskunnskap og pasientsikkerhet i tråd med *Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring for helse- og sosialtjenesten*. Gjennom god kontakt med flere av fylkets Regionale kontorer for kompetanse (RKK), har vi fått mulighet til god kontakt med kommunene gjennom deltakelse i nettverk for ledere knyttet til omsorgssektoren.

Tone Krüger

Tone Krüger, Enhetsleder USHT Nordland

Nordland fylke er Norges mest langstrakte fylke, og strekker seg over 800 km fra Andøy i nord til Bindal i sør. Saltfjellet danner et naturlig skille mellom nord og sør. Her finner du Norges nasjonalfjell Stetinden, verdens sterkeste malstrøm Saltstraumen og Norges største øy, Hinnøya. Lofoten er på 3. plass blant verdens best bevarte øygrupper og best forvaltede destinasjoner. Midt i dette øyriket finner du Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester lokalisert. Fylket kan deles i sju regioner og består av til sammen 44 små og mellomstore kommuner, hvorav to er samiske språkforvaltningskommuner: Tysfjord og Hattfjelldal

Organisering

USHT Nordland er etablert med Vestvågøy kommune som vertskommune. I tillegg er det etablert en satellitt i Vefsn kommune for å oppnå nærhet til kommunene i Helgelandsområdet. Utviklingssentret er dels finansiert av Helsedirektoratet og dels av vertskommunen Vestvågøy i tillegg til ulike tilskuddsmidler fra Fylkesmannen. I Vestvågøy er utviklingssenteret administrativt forankret som enhet under kommunalsjef for omsorg, og enhetsleder deltar i kommunalsjefens ledergruppe.

Utviklingssenteret er i Vestvågøy samlokalisert med *Fagutviklingsavdelingen* i Åpen omsorg. Dette gir oss god mulighet til å tilrettelegge for praksisnære aktiviteter og forskning som kan bidra til å bedre helse- og omsorgstjenestene. I Vefsn er utviklingssenterets avdeling organisert under tjenesteområdet Omsorg, og avdelingsleder er en del av lederteamet i Omsorgsdistrikt nord. Utviklingssenteret i Nordland har 44 kommuner i sitt nedslagsfelt om omfatter tre samiske språkområder; nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk. Det er to samiske språkforvaltningskommuner i Nordland; Tysfjord og Hattfjelldal.

Utviklingssenteret har et administrativt råd som består av kommunalsjefer fra verts- og satellittkommune. Det er gjennomført ett møte i 2018.

Utviklingssenteret har et fag- og samarbeidsråd med representanter fra:

- ❖ Fylkesmannen i Nordland
- ❖ Senter for omsorgsforskning nord – UiT Norges arktiske universitet
- ❖ KS nord
- ❖ Helseforetak/spesialisthelsetjenesten
- ❖ Nord universitet
- ❖ Videregående skole
- ❖ Pasient- og brukerombudet i Nordland
- ❖ Norsk sykepleierforbund
- ❖ Kommuneoverlege
- ❖ Vestvågøy kommune
- ❖ Vefsn kommune

Rådet bidrar med råd og støtte til utviklingssenterets samfunnsoppdrag. Det er gjennomført to møter i fag- og samarbeidsrådet i april og november, 2018.

Senter for omsorgsforskning nord – UiT Norges arktiske universitet har særskilte oppfølgingsoppgaver knyttet til utviklingssentrene i Nord-Norge. Blant annet å arrangere nettverkssamling for de fire utviklingssentrene i vår region. Det er gjennomført en nettverkssamling i 2018.

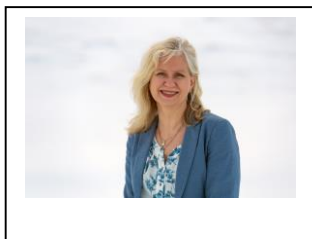
USHT Nordland har tre faste stillinger. I tillegg er det 20% stilling knyttet til Forbedringsnettverk Lofoten og 20% midlertidig stilling knyttet til prosjektet Forsvarlig medikamenthåndtering i korttidsavdeling ved Vestvågøy sykehjem.

Ansatte

Tone Krüger

RN, MSc
Enhetsleder

Eva-Alice Slettevoll

RN, MSc
Avdelingsleder Vefsn

Marion Knutsen

BNS, B ledelse, innovasjon, marked
Avdelingsleder Vestvågøy
Foto Tommy Andreassen | PhotoView

Prosjektansatte

Trude Anita Hartviksen

Ergoterapeut, MSc, PhD-stipendiat
Leder Forbedringsnettverk Lofoten

Mailinn Haddal

BSN
Fagsykepleier Vestvågøy sykehjem

Ansatte tilknyttet utviklingssenteret

Solrun Holm

RN, MSc, PhD
FoU-rådgiver Vestvågøy kommune

Ragnhild Holdahl

BSN
Fagutviklingssykepleier diabetes

Lone Skjerpeng

BSN
Fagutviklingssykepleier kreft og lindrende behandling

Ann-Kristin Brimi

BSN
Fagutviklingssykepleier slag og rehabilitering

Marte H. Klevstad

BSN
Fagutviklingssykepleier psykisk helse og rus

Fra venstre: Tone, Eva-Alice, Ragnhild, Solrun, Marion, Mildrid Søbstad-Hendbukt, leder Omsorgsdistrikt nord, Vefsn kommune, Ann-Kristin og Lone.

Foto Tommy Andreassen | PhotoView

Målsetting

Visjon

Utvikling gjennom kunnskap

Mål

Utviklingssentrene bidrar til å styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene gjennom fag- og kompetanseutvikling og spredning av ny kunnskap, nye løsninger og nasjonale føringer. Utviklings-sentrene skal bidra til at tjenestene fornyer og forbedrer seg.

Delmål

- ❖ Pådriver for fag- og kompetanseutvikling knyttet til nasjonale satsningsområder
- ❖ Spredning av ny kunnskap, nye løsninger og nasjonale føringer
- ❖ Gi råd og veiledning i metoder og verktøy i fagutviklings-, forbedrings- og implementeringsarbeid

Nasjonale satsningsområder for utviklingssentrene i 2018

- ❖ Demensplan 2020 – et mer demensvennlig samfunn
- ❖ Kvalitet i tjenester til personer med utviklingshemming
- ❖ Kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet, herunder oppfølging av pasientsikkerhetsprogrammet
- ❖ Innovasjon og velferdsteknologi

Målgruppe

Målgruppene til de enkelte utviklingssentrene er ledere og andre ansatte i de kommunale helse- og omsorgstjenestene i fylkets kommuner.

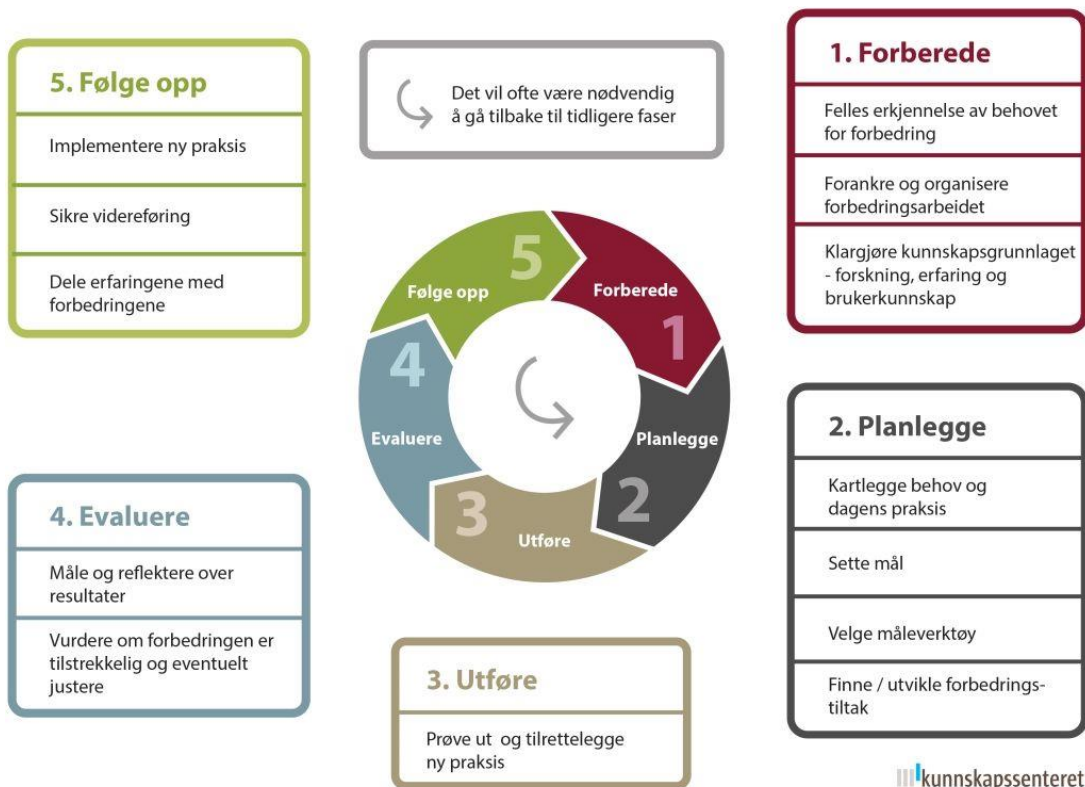
Region	Kommune	Folketall
Lofoten	Vågan *	9 611
	Vestvågøy *	11 397
	Flakstad *	1 301
	Moskenes *	1 068
	Værøy *	746
	Røst *	517
Vesterålen	Hadsel *	8 042
	Sortland *	10 401
	Bø *	2 623
	Øksnes *	4 541
	Andøy *	4 902
	Lødingen *	2 102
Ofoten	Tjeldsund	1 259
	Evenes	1 387
	Narvik	18 638
	Ballangen	2 522
	Divtasvuona souhkan Tysfjord	1 953
Salten	Hamarøy	1 801
	Steigen *	2 534
	Sørfold *	1 979
	Fauske *	9 775
	Saltødal *	4 691
	Bodø	51 558
	Beiarn *	1 029
	Meløy *	6 346
	Gildeskål *	1 998
	Rødøy	1 249
Indre Helgeland	Rana	26 230
	Vefsn *	13 448
	Hemnes *	4 503
	Aarborten tjielte Hattfjelldal *	1 411
	Grane *	1 463
Ytre Helgeland	Træna *	454
	Lurøy *	1 920
	Nesna *	1 805
	Dønna	1 403
	Leirfjord *	2 307
	Herøy *	1 790
	Alstahaug *	7 450
Sør- Helgeland	Vega *	1 221
	Vevelstad *	506
	Brønnøy *	7 948
	Sømna *	2 020
	Bindal *	1 486
Nordland	* RKK-tilhørighet	243 335

USHT Nordland har en lokal [nettside](#). Her finner du link til utviklingssenter.no der vi publiserer prosjekter og aktiviteter sammen med alle landets utviklingssentre.

Vi har en [facebookside](#) og noe aktivitet på instagram: #ushtnordland

Vi sender ut nyhetsbrev hver andre måned til ledere i kommunal helse- og omsorgstjeneste og andre som har interesse av informasjon fra oss; RKKene, enkelte ansatte i Nord universitet og Sof nord for å nevne noen.
[Meld deg på vårt nyhetsbrev her](#)

Øverst: Modell for kvalitetsforbedring, Kunnskapssenteret
Nederst: Hva er viktig for deg? – dagen 6. juni promoteret

Hovedaktiviteter 2018

Nettverk for ledere i omsorgstjenesten

Forbedringsnettverk Lofoten

Forbedringsnettverk Lofoten har som mål å sikre lederkompetanse og samhandling på tvers av nivåer. Nettverket er knyttet opp til Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten ved seksjonsleder Anders Vege. Nettverket er ledet av Trude Hartviksen i samarbeid med Lars Strauman og har egen [facebookside](#)

I 2018 ble det arrangert to nettverkssamlinger, begge med forankring av arbeid med ernæring i tjenestene knyttet til forbedringsmodellen. Samling 1 ble avholdt i Mortsund over to dager og samling to – en dag på Ballstad.

Nettverk i regi av Regionale kontor for kompetanseutvikling (RKK)

RKK er et særnordlandsk fenomen¹ som har eksistert i mer enn 25 år. I august 2018 ble utviklingssenteret invitert til RKKenes ledersamling i Bodø for gjensidig presentasjon. RKK bidrar gjennom sine ledernettsverk til systematisk utviklingsarbeid i sine eierkommuner.

Når USHT tilbyr kommunene aktiviteter, vil dette kunne være tilbud som kommer i tillegg til allerede planlagt arbeid. Det er derfor i USHTs interesse å ha et godt samarbeid med RKKene. I etterkant av RKK ledersamling har vi derfor tilbudt alle sju RKKene samarbeidsavtale. Det kommer frem at RKK Ofoten vil avslutte sin virksomhet ved utgangen av 2018. USHT deltok på to RKK ledersamlinger i 2018.

Utviklingssenteret har i 2018 inngått samarbeidsavtale med RKK Salten og Studiesenteret RKK Vefsn, og er med dette invitert til å delta i deres nettverk for ledere i pleie- og omsorgssektoren.

Fagnettverk omsorg i Salten har som mål å koordinere og drive gode prosesser og legge opp til profesjonelle læringsfellesskap. Nettverket inkluderer sju kommuner.

- USHT deltok på to samlinger

Nettverk omsorg drives av Studiesenteret RKK Vefsn, og har som mål å øke kunnskap for ledere knyttet til fokusområdene kvalitet, brukermedvirkning og pasientsikkerhet. Nettverket inkluderer fire kommuner.

- USHT deltok på tre samlinger

¹ I fylkets sju regioner har tilhørende kommuner gått sammen om å finansiere hvert sitt interkommunale RKK. RKK bistår sine eierkommuner når det gjelder utviklings- og kompetansehevende arbeid på ulike måter og gjennom ulike mål. Det er flere kommuner i Nordland som ikke er tilsluttet et RKK.

Begge bilder: Plakatvandring og kåring av beste plakat i Læringsnettverk Riktig legemiddel-bruk, Bodø.
Vinner av beste plakat: Hjemmetjenesten nord, Bodø kommune

Læringsnettverk

Læringsnettverk som metode i kvalitetsforbedringsarbeid

Læringsnettverk er basert på Gjennombruddsmetoden, slik den har blitt gjennomført av Legeforeningen. Læringsnettverk som metode er inspirert av International Health Institute's arbeid med pasientsikkerhet og metode for forbedringsarbeid. Erfaring viser at endring av praksis er krevende og tar tid. For å lykkes, er det anbefalt at enhetene som skal innføre tiltakene har, eller knytter seg opp til personer med kunnskap om forbedringsarbeid. USHT Nordland vil i dette læringsnettverket benytte forbedringsmodellen (Model for Improvement). Modellen fungerer som rammeverk for testing og innføring av tiltakene som er relevant i en valgt tiltakspakke.

Et læringsnettverk følger en tidslinje, og består av tre samlinger spredt over en periode på ni måneder. I læringsnettverket får tverrfaglige team (forbedringsteam) av helsepersonell mulighet til å dele erfaringer, de får praktisk kompetanse i forbedringsarbeid, som de gjør på egen arbeidsplass, og de øker sjansen for at de skal lykkes med å iverksette kliniske forbedringstiltak i praksis. Avhengig av valgt tiltakspakke, anbefales det at forbedringsteamet består av ansatte som har arbeidsoppgaver knyttet til pakkens aktuelle tiltak; kommunelege, sykepleiere, helsefagarbeider/hjelpepleier og leder.

I første samling introduseres tiltakspakken og forbedringsteamene får kunnskap om forbedringsarbeid og mulighet til å definere egne målsettinger og fremdriftsplaner. I andre samling deler forbedringsteamene erfaringene de har gjort med hverandre, og i tredje og siste samling er det fokus på Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring med ledelse, resultater og plan for spredning av arbeidet i egen organisasjon. Mellom samlingene arbeider forbedringsteamet med forbedringsarbeid på egen arbeidsplass, og utviklings-senteret gir oppfølging og veiledning mellom læringsnettverkets samlinger via telefonkonferanser.

For å lære om læringsnettverk og gjennomføring av det, reiste vi til Bergen i mars 2018 og besøkte USHT Hordaland, som delte raust av erfaringer de har gjort med gjennomføring av læringsnettverk over en årrekke. I løpet av tre hektiske dager deltok vi på to ulike nettverk, og fikk med oss mye god kunnskap og mange gode råd.

er aktiv på verdensnettet gir muligheter for shopping, og mulige å handle hva som helst, seg innvett synlig og attraktivt kjøpeyst og handelskraft i markedet som ser ut til å være for de fleste og mest enn.

til å kjøpe det samme ikke prier og ved å legge inn og anstregende tilgjengelighet, forskjellene er store, utfordring for den mest falden, for nærbutikkene, andelen. Det er og vi nok i drøye butikk i Lofoten for å i det internasjonale mark-

de å kjøpe en produkt for å på nettet, i stedet for å bruke den som har en høyere

isid det rett ut, kjedelig nyverer vår innbyrdes gjertt-fokale butikker, komplert hverdagen hadde de mltret bestille alt vi i og venne på at det blir

handelsstanden er udelteig ut til å gi service anslett mot hjelpe til og peke på alter- og ta mot feldsmagasin, dukturng etter lokal er en samlingstetter ved et

mer deuse unika posisjon, evne også i framtiden, er en også viktig for å bidra i Deiposnet og arrangement, stero.

De skaper arbeidsplasser tpepinge og frandrift. De er møteplasser. De arrangerer og iatrevkka.

sonnatt eller kvinne i dagi nye mer enn å drive en et tilpassing til lokal etter- er opplyst somhet i ene. Det krever av og til litt

le handelsstanden hadde stad og Moskens stoppet er en motor for å styre annet

Endret kosthold gir friskere og gladere eldre i Vestvågøy:

- Erfaringene herfra vil brukes i hele landet

- Viser allerede positive resultater, at det er kommet brukerne til gode, sier Bente Hansen i Hjemmetjenesten Løken Øst i Vestvågøy kommune.

KARIN SKARBY
kari.skarb@vestvagoi.no

PILOTKOMMUNE: Vestvågøy kommune er en pilotkommune i et nasjonalt prosjekt om puslett- og brukersikker kommuner. I bildet: Bente Hansen og Karin Skarby.

opp i vekt, har mer energi og er mer friskgjort fordi de får rett ernæring, sier Hansen.

Nasjonal satsing
Forsøket testes konseptet spiser- og brukersikker kommuner ut i fem utvalgte kommuner. Vestvågøy kommune er en av dem. I tillegg kommer disse fem kommunene også i et nasjonalt prosjekt om puslett- og brukersikker kommuner.

Vestvågøy har tidligere arbeidet med tiltak i en pasient- og brukersikker kommuner. Det er syke- hjemmene har for eksempel vært på et forebyggingsprosjekt i helseinstitusjoner, og det er arbeidet innført på sykehuset for å forebygge fall og riktig legemiddeltak, til jobben det altså i tillegg med forebygging og behandling av underernæring både i sykehuset og i leder av hjem-

PILOTKOMMUNE: Vestvågøy kommune er en pilotkommune i et nasjonalt prosjekt om puslett- og brukersikker kommuner. I bildet: Bente Hansen og Karin Skarby.

opp i vekt, har mer energi og er mer friskgjort fordi de får rett ernæring, sier Hansen.

Nasjonal satsing
Forsøket testes konseptet spiser- og brukersikker kommuner ut i fem utvalgte kommuner. Vestvågøy kommune er en av dem. I tillegg kommer disse fem kommunene også i et nasjonalt prosjekt om puslett- og brukersikker kommuner.

Vestvågøy har tidligere arbeidet med tiltak i en pasient- og brukersikker kommuner. Det er syke- hjemmene har for eksempel vært på et forebyggingsprosjekt i helseinstitusjoner, og det er arbeidet innført på sykehuset for å forebygge fall og riktig legemiddeltak, til jobben det altså i tillegg med forebygging og behandling av underernæring både i sykehuset og i leder av hjem-

Ingen boliger på...

Eieren anklager lokalpolitikere for rolleblanding. Både mannen ønsker ikke å spekulere anklagen.

BJARNE BENJAMINSEN

bjarne@vestvagoi.no

IKKE BOLIGER: Stamsund, Høylandet.

Taukalkunen helt uttøst i Stamsund skal fylles ut, slik at en innleie til skjøring av havreleieringen kan innføres. Politikerne i Vestvågøy planter å vedta 11.06 å regjere i selve taukalkunen til skjøring av havreleieringen. Dette er en praksis som har vært i bruk i mange år. I praksis betyr dette at det ikke kan bygges boliger på holden.

Nå protesterer eieren av Taukalkunen på dette vedtaket, og har innleiet protesten med en underskriftet uttalelse overfor Kragerø.

Politisk behandling

I planutvalget ble det 11.06. argumenterte Kragerø som følger:

1. Området har ikke vært utleiet, og er derfor ikke i bruk. Kommunen har ikke ansett det som et område som skal være i bruk. Kommunen har ikke ansett det som et område som skal være i bruk.
2. Kommunen har ikke ansett det som et område som skal være i bruk. Kommunen har ikke ansett det som et område som skal være i bruk.
3. Kommunen har ikke ansett det som et område som skal være i bruk. Kommunen har ikke ansett det som et område som skal være i bruk.

Verdurer flere

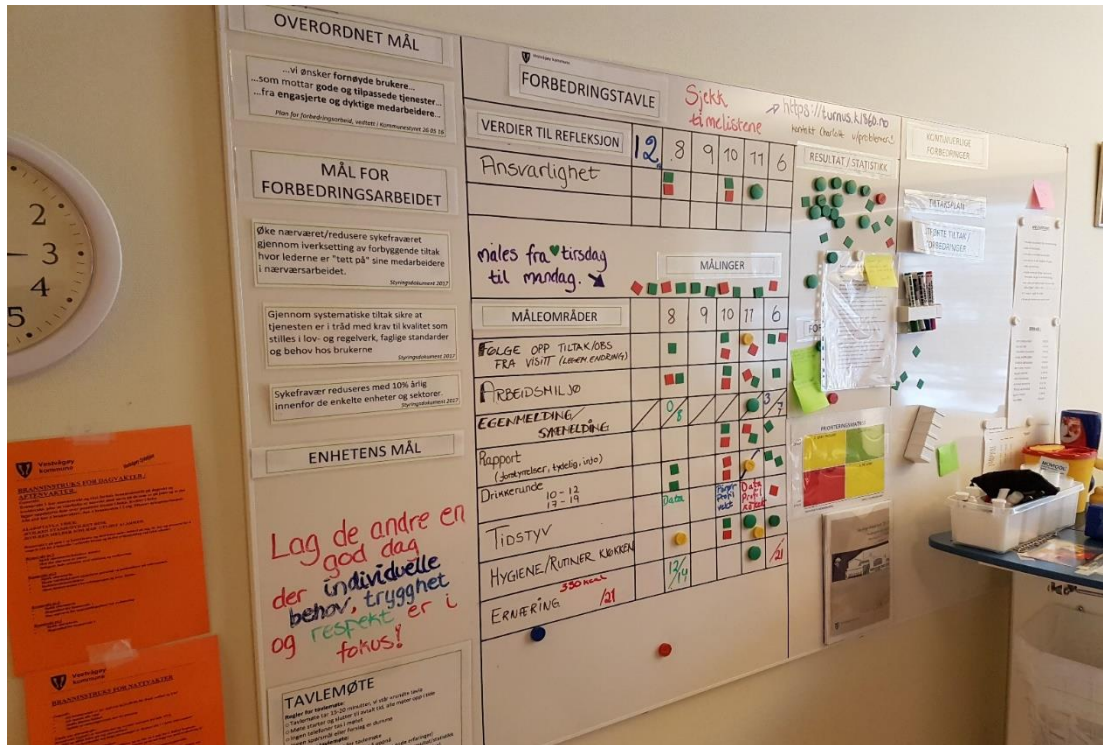
Lokalpolitikere i Vestvågøy vurderer flere og større toaletter.

BJARNE BENJAMINSEN

bjarne@vestvagoi.no

I fjor sommer skrev Lokaltidende en rekke saker om behovet for toaletter, og lokalpolitikere på flere steder i regionen var. Særlig viser dette behovet seg i sommermånedene, da turistene fra hele verden kommer for å nyte naturen og friske luft i vår region. Siden den gang har kommunene i regionen, og spesielt i Vestvågøy, vært opptatt av å sørge for at det er nok toaletter til alle som kommer.

I fjor sommer skrev Lokaltidende en rekke saker om behovet for toaletter, og lokalpolitikere på flere steder i regionen var. Særlig viser dette behovet seg i sommermånedene, da turistene fra hele verden kommer for å nyte naturen og friske luft i vår region. Siden den gang har kommunene i regionen, og spesielt i Vestvågøy, vært opptatt av å sørge for at det er nok toaletter til alle som kommer.

Øverst: Læringsnettverk ernæring til avisspaltene
Nederst: Forbedringstavle fra Vestvågøy sykehjem

Ernæring

I forbindelse med at Vestvågøy kommune er en av fem piloter i prosjektet Pasient- og brukersikker kommune, som er knyttet til Pasientsikkerhetsprogrammet, ble det arrangert to fagdager og læringsnettverk knyttet til tiltakspakken **Forebygging av underernæring** for alle sektorer i Vestvågøy kommune.

Læringsnettverket besto av tre samlinger i perioden august 2018 til februar 2019. Det ble gitt oppfølgende veiledning underveis, måleopplæring av måleansvarlige og tre fellesmøter med teamledere. Utviklingssenteret hadde ansvar for planlegging og sto for gjennomføring av læringsnettverket i samarbeid med Fagutviklingsavdelingen.

Pasientsikkerhetsprogrammet I trygge hender 24/7 ble i 2011 startet som en treårig pasientsikkerhetskampanje. Etter at de tre årene var gått, ble det videreført som et femåring pasientsikkerhetsprogram, som skulle gå ut 2018.

Riktig legemiddelbruk

I 2014 gjennomførte 44% av Nordlands kommuner læringsnettverk i tiltakspakken Riktig legemiddelbruk i regi av Utviklingssenter for sykehjem (Helgelandsområdet) og Utviklingssenter for hjemmetjenester (nordfylket). For å gi alle kommunene i Nordland samme ståsted, tilbød vi nettopp denne tiltakspakken til de kommunene som ikke før har blitt tilbudt og deltatt i læringsnettverk.

Av 28 inviterte kommuner, er 19 godt i gang med gjennomføring av læringsnettverket som avsluttes mars 2019. Til sammen deltok 35 forbedringsteam med ca. 150 ansatte fra sykehjem, hjemmetjenester og tjenester for personer med utviklingshemming fra Narvik i nord til Hattfjelldal i sør.

Læringsnettverket ble arrangert på tre knutepunkt i fylket; Narvik, Bodø og Mosjøen, og besto av tre samlinger i perioden september 2018 – mars 2019. Det ble gitt oppfølgende veiledning underveis pr. telefon, måleopplæring av måleansvarlige, samt tre telefonkonferanser med teamledere.

«Programmet har mål om aktivitet i 75 prosent av kommunene, og nå er vi på 74 prosent. Den nylige økningen skyldes i stor grad læringsnettverk i regi av Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Nordland»

Referat fra styringsgruppemøte i Pasientsikkerhetsprogrammet 20. september 2018

Digital opplæringspakke i lindrende behandling

Utviklingssenteret i Nordland var ett av seks utviklingssentre som deltok i utrulling og testing av den digitale opplæringspakken Lindrende behandling og omsorg ved livet slutt. Opplæringspakken er utviklet ved Høgskolen i Innlandet i samarbeid med USHT Buskerud. Pakken er et kompetansehevende tiltak som retter seg mot helsefagarbeidere og arbeidstakere uten formell kompetanse i helse- og omsorgstjenesten.

Opplæringen ble gjennomført samtidig i Vestvågøy og de fire Ofot-kommunene Lødingen, Evenes, Narvik og Ballangen i samarbeid med kreftsykepleiere og ressurssykepleiere for kreft i kommunene knyttet til *Lindring i nords fagnettverk*. Til sammen gjennomførte ca. 50 ansatte opplæringen våren 2018, og alle deltakerne ga tilbakemelding om gode erfaringer. Rapport fra dette arbeidet er publisert på utviklingssenter.no. To av deltakerkommunene søkte om og fikk tilskudd til blant annet videre implementering av opplæringspakken.

Opplæringspakken ble deretter tilbudt kommunene i Salten og Helgeland med oppstart høsten 2018, og til sammen kom fire kommuner i gang.

Fra opplæring av mentorer i Evenes: Kreftsykepleiere og ressurssykepleiere sammen med (4. fra venstre) fagutviklingssykepleier i kreft og lindrende behandling Lone Skjerpeng, Vestvågøy kommune og USHTs avdelingsleder i Vestvågøy Marion Knutsen.

Pasientsikkerhetsuka i Vefsn

USHT avd. Vefsn deltar i planlegging og gjennomføring av Pasientsikkerhetsuka, som har som mål å redusere uønsket variasjon i kvaliteten på pleie- og omsorgstjenesten gjennom kompetansehevede tiltak i form av temakurs, foredrag og undervisning i praktiske prosedyrer. Over en periode på fire dager ble det gjennomført et allsidig program med aktiviteter som gir ansatte i helse- og omsorgstjenestene praktisk trening i en mengde prosedyrer med refleksjon over tema. I tillegg til ansatte i Vefsn kommune, er det invitert ledere innen helse- og omsorg fra Grane-, Hattfjelldal- og Hemnes kommune til kveldsforedraget med Elsa Kommedahl. Pasientsikkerhetsuka ble gjennomført i april 2018.

KODER FOR MØTEROM OG DELTAGERE

MØTEROM ML

LMS Kontor ved ambulanseseng

Anstalt: 10 personer pr. kurs.

MØTEROM MS

Solina festsal

Anstalt: 6 personer pr. kurs.

MØTEROM MH

Møterom Helsevesen 1. etasje

Anstalt: 15 personer pr. kurs.

MØTEROM MP

FRS, 1. etasje

Anstalt: 25 personer pr. kurs.

MØTEROM MV

Møterom Vefsn sykeheim, 2. etasje

Anstalt: 15 personer pr. kurs.

ALLE = Alle yrkesgrupper kan delta

S = for sykepleiere

V = for vernepleiere

STREKKESTREK = FORBUDT

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

Utviklingscenter for sykeheim og helsevesen

DAG/TID	MANDAG 16.4.	TIRSDAG 17.4.	ONSDAG 18.4.	TORSdag 19.4.
	PRAKTISKE PROSEDYRER Vefsn sykeheim	PRAKTISKE PROSEDYRER Vefsn sykeheim	NOKUS-KURS: v/laboratoriekonsulent/bioingeniører i Norka Nordland, Marianne Kløtting og Anita Elsvold Øien, Parken Bø og servicecenter	TEMA-KURS: Alle forelesninger i Kommunestyresalen
	TEMA-KURS: KL 10.00 - 14.00 Demo forflyttingsoppgaver fra ETAC på Vefsn sykeheim, Startveget	TEMA-KURS: KL 10.00 - 14.00 Demo forflyttingsoppgaver fra ETAC på Parken Bø og servicecenter		
09.00			Kvalitetskontroll av utstyr (S/V)	Kvalitetskontroll av utstyr (S/V)
09.30	EKG v/Sykepleier Merete Langfjord (S/V) ML Sværtypempe (S) v/Sykepleier, Elisabeth Tverå (S) MS	EKG v/Sykepleier Merete Langfjord (S/V) ML Sværtypempe (S) v/Sykepleier, Elisabeth Tverå (S) MS	Ernæring: Kartlegging og bruk av journal v/ Ingrid B. Pedersen, avd leder LMS	Ernæring: Kartlegging og bruk av journal v/ Ingrid B. Pedersen, avd leder LMS
10.00	Infusjonspumpe Ernæring v/ Sykepleier Anne-Lise Laumann (Alle) ML	Infusjonspumpe Ernæring v/ Sykepleier Anne-Lise Laumann (Alle) ML	Geriatrisk vurdering v/ Spesialsykepleier geriatr og domess Kristin Nockelsen (Alle)	Geriatrisk vurdering v/ Spesialsykepleier geriatr og domess Kristin Nockelsen (Alle)
10.30	Blærescanner v/Sykepleier Berit Bøhn (Alle) ML	Blærescanner v/Sykepleier Berit Bøhn (Alle) ML	U-stix (Alle)	U-stix (Alle)
11.00	EKG v/Sykepleier Merete Langfjord (S/V) ML Sværtypempe (S) v/Sykepleier, Elisabeth Tverå (S) MS	EKG v/Sykepleier Merete Langfjord (S/V) ML Sværtypempe (S) v/Sykepleier, Elisabeth Tverå (S) MS	PAUSE	PAUSE
11.30	Infusjonspumpe Ernæring v/ Sykepleier Anne-Lise Laumann (Alle) ML	Infusjonspumpe Ernæring v/ Sykepleier Anne-Lise Laumann (Alle) ML	Glucose (Alle)	Glucose (Alle)
12.00	RETTES: BT/Puls/Saturasjon v/ Avdelingsleder Ingrid Pedersen (Alle) MH	RETTES: BT/Puls/Saturasjon v/ Avdelingsleder Ingrid Pedersen (Alle) MH	Valg av blodprøveglass (S/V)	Valg av blodprøveglass (S/V)
12.30	Blærescanner v/Sykepleier Berit Bøhn (Alle) ML	Blærescanner v/Sykepleier Berit Bøhn (Alle) ML	Respirasjonsfrekvens (Alle)	Respirasjonsfrekvens (Alle)
13.00	Blanding av antibiotika og oppløsning til pumpe v/Sykepleier Else Brocks Brodresen (S) MH	Blanding av antibiotika og oppløsning til pumpe v/Sykepleier Else Brocks Brodresen (S) MH	CVK/veoport v/avd leder Heidi Skretbakk (S) MP	CVK/veoport v/avd leder Heidi Skretbakk (S) MP
13.30	Blanding av antibiotika og oppløsning til pumpe v/Sykepleier Else Brocks Brodresen (S) MH	Blanding av antibiotika og oppløsning til pumpe v/Sykepleier Else Brocks Brodresen (S) MH	Talling oppdagelse av berørte tilstand v/Heide Skretbakk HF (Alle)	Talling oppdagelse av berørte tilstand v/Heide Skretbakk HF (Alle)
14.00	Riktig legemiddelinntak for eldre og dokumentasjon v/ farmasøyt Terje Vilmonen og Systemansvarlig Gerdie Torsell Skretvoll / rtdigver Gerdie Hoge Tangen (Alle) MP	Riktig legemiddelinntak for eldre og dokumentasjon v/ farmasøyt Terje Vilmonen og Systemansvarlig Gerdie Torsell Skretvoll / rtdigver Gerdie Hoge Tangen (Alle) MP	- Pasientikkerhetsprogrammet - Uønskede hendelser/avvik v/ avd. leder USHT Vefsn Eva Alice Skretvoll (Alle) MP	- Pasientikkerhetsprogrammet - Uønskede hendelser/avvik v/ avd. leder USHT Vefsn Eva Alice Skretvoll (Alle) MP
14.30			- Tidmodellen - Rutiner for tvangsvedtak v/ Merete Kristensen, avd. leder Markend sykeheim	- Tidmodellen - Rutiner for tvangsvedtak v/ Merete Kristensen, avd. leder Markend sykeheim
			KVELDSFOREDRAG V/KIPPERMOEN U-SKOLE «Dagen i dag skal bli vår beste dag – en hverdag med mening og innhold» v/ Elsa Fagervik Kommedahl, Visdomshelene Markend sykeheim. Både SERVING AV TAPAS NÅR VELKOMMEN	

Aldring og helse
Nasjonal kompetansetjeneste

ABC-opplæring

Det er tre bærende elementer i ABC-opplæring:

- Fagstoff tilgjengelig på nett, på papir og som lydfil
- ABC-gruppesamlinger med refleksjon og erfaringsdeling
- Fagseminarer

Mitt livs abc

Utviklingssenteret har underleverandøravtale med Aldring og helse til ABC-opplæring knyttet til Mitt livs abc. Denne opplæringspakken retter seg mot ansatte i tjenester til personer med utviklingshemming og består av to permer. I seg selv gir ikke ABC-opplæring formell kompetanse, men det er mulig å ta fagbrev dersom man fullfører alle opplæringspakkene som foreligger i dag. Det gjennomføres to fagseminarer årlig for kursdeltakerne med utgangspunkt i ønsker fra kursdeltakerne.

I Vestvågøy kommune er det i 2018 ca. 75 ansatte i Tjenester for funksjonshemmede (TFF) som gjennomgår perm 1 mens det i Vesterålen er fire kommuner som er i gang. Det har vært gjennomført to fagseminarer med tema seksualitet og tvang som hovedtema både på Leknes og Sortland.

Velferdsteknologiens abc

KS har i samarbeid med SINTEF og Høgskolen i Sørøst-Norge utviklet en opplæringspakke for ansatte i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Målet er å gi ansatte en forståelse for hvilke utfordringer vi står overfor, hvorfor endring bør skje nå, og hvilke roller ansatte har i de ulike fasene av endringsprosessen. Opplæringspakken består av fem emner som bygger på hverandre:

- Introduksjon til tjenesteinnovasjon og velferdsteknologi
- Fra brukerbehov til ny løsning
- Lovverk og etikk
- Utprøving og vurdering av bruk
- Overgang til drift

USHT tilbyr kommunene denne opplæringspakken i samarbeid med RKKene. Vi bidrar til at gruppene kommer i gang med opplæringspakken og oppfølging på en god måte, og gjennomfører to fagseminarer for kursdeltakerne underveis.

I 2018 har USHT tilbudt oppstart til kommunene i Lofoten og Vesterålen. Her har seks kommuner med ca. 80 deltakere deltatt og gjennomført. I denne gjennomføringen deltok seniorrådgiver Yngve Osbak fra Fylkesmannen i Nordland i emnet Lovverk og etikk. I tillegg har utviklingssenteret bistått Værøy kommune med oppstart.

USHT er representert i følgende fora

- ❖ Regionalt nettverk for USHTene i nord arrangert av Senter for omsorgsforskning nord – UiT Norges arktiske universitet
- ❖ Nasjonalt nettverk for USHTene arrangert av Helsedirektoratet
- ❖ Styringsgruppe i pilotering av Pasient- og brukersikker kommune knyttet til Pasientsikkerhetsprogrammet, Vestvågøy
- ❖ Styringsgruppe i Bedre utnyttelse av omsorgstrappa knyttet til Demensplan 2020, Vestvågøy
- ❖ Ressursgruppe for utvikling av informasjonsmateriell om demens spesielt tilpasset lulesamisk befolkning, Aldring og helse
- ❖ Forbedringsnettverk Lofoten
- ❖ Fagettverk Omsorg, RKK Salten
- ❖ Nettverk Omsorg, Studiesenteret RKK Vefsn

Tilbyr råd og veiledning i metoder og verktøy

- ❖ Forbedrings- og implementeringskunnskap til nettverk for ledere i omsorg
- ❖ Opplæring av mentorer i Digital opplæringspakke i lindrende behandling og omsorg ved livets slutt
- ❖ Velferdsteknologi knyttet til tjenesteinnovasjon, tjenstedesign, lovverk og etikk
- ❖ Bruk av Extranet knyttet til målinger i læringsnettverk
- ❖ Råd og veiledning til kommuner knyttet til søknad på tilskudd

Medvirker til og legger til rette for forskning

- ❖ Som medlem i styringsgruppe i Bedre utnyttelse av omsorgstrappa. Et forskningsprosjekt om tjenester til hjemmeboende pasienter med demens der Vestvågøy er en av 14 kommuner som deltar. Følgeforskning gjøres av Aldring og helse.
- ❖ Medlem i styringsgruppe for Pasient- og brukersikker kommune i Vestvågøy, en av fem kommuner i pilotering i regi av Pasientsikkerhetsprogrammet
- ❖ USHT søker på midler til forprosjekt for å undersøke hvordan kommunene ivaretar kravet om likeverdige pleie- og omsorgstjenester til den samiske befolkningen i Nordland. Søknaden gjøres i samarbeid med Nordlandsforskning og Vårdobàiki, Evenes
- ❖ Samarbeider i søknad om midler fra RFFnord til tjenesteutvikling knyttet til forebyggende hjemmebesøk, likemannsarbeid og Workshop/dialogarena i samarbeid med Studiesenter RKK Ytre Helgeland, Nordlandsforskning og åtte kommuner
- ❖ Samarbeid i søknad om midler fra FINNUT til utvikling av en ny pedagogisk modell i fagskoleutdanningens emne Praksis/prosjekt ved å ta i bruk læringsnettverk for økt kompetanse i forbedringsarbeid og tjenesteinnovasjon
- ❖ Samarbeid i søknad om midler fra Forskningsrådet til innovasjonspraksis i Nord-Norske kommuner (innosykehjem) i samarbeid med Nordlandsforskning, Studiesenter RKK Ytre Helgeland, Dønna- og Bodø kommune.
- ❖ Samarbeid i søknad om midler fra Forskningsrådet til forprosjekt klynge for fremtidens bo- og boligløsninger for eldre i samarbeid med Nordlandsforskning og Husbanken

Oversikt aktiviteter i Nordland – 2018

x deltar/har deltatt (x) har fått tilbud om deltakelse/samarbeid

Kommune	Læringsnettverk	Kompetanseheving			Innov	Veiledn	Forskn
	Riktig legemiddelbruk	Abc	Lindring	Velf abc			
Alstahaug			(x)	(x)			x
Andøy		x					
Ballangen	(x)		x			x	
Beiarn	x		(x)	x	x		
Bindal	(x)						
Bodø	x	x	(x)				
Brønnøy	(x)						
Bø	(x)	x					
Dønna							x
Evenes	(x)		x		x		x
Fauske	x	x	(x)	x	x		
Flakstad	x	x		x		x	
Gildeskål	x		(x)	x	x		
Grane	x		(x)	(x)			
Hadsel		x		x			
Hamarøy	x		x				
Aarborten Hattfjelldal	x		(x)	(x)			(x)
Hemnes	(x)		(x)	(x)			
Herøy			(x)	(x)			
Leirfjord			(x)	(x)			
Lurøy			(x)	(x)			
Lødingen	x	x	x	x			
Meløy	(x)		(x)	x	x		
Moskenes	x	x		x		x	
Narvik	x		x		x		
Nesna			(x)	(x)			
Rana	x						
Rødøy							
Røst	x			(x)			
Saltdal	x		(x)	x	x		
Sortland		x					
Steigen	x		(x)	x	x		
Sømna			(x)				
Sørfold	x		(x)	x	x		
Divtasvouna Tjeldsund	(x)		(x)				
Træna			(x)				
Tysfjord	(x)		(x)		(x)		(x)
Vefsn	x		(x)	(x)			
Vega			(x)				
Vestvågøy	ernæring	x	x	x	x	x	x
Vevelstad	x		(x)				
Værøy	x	x		x			
Vågan		x		x		x	
Øksnes		x		x			

**Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester**
Nordland

Vestvågøy kommune
Boks 203
8376 Leknes

usth@vestvagoy.kommune.no

Besøksadresse: Storgata 105, Leknes